

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohánytőzsdékből.

Fognak a demokraták.

Nap-nap után örömmel halljuk, magunk is tapasztaljuk, hogy az a nagy aranyu keresztény mozgalom, amelyet a kath. Népszövetség lelkes megalkotói, buzgó propagálói belevittek a társadalmi s nemzetpolitikai küzdelembe, — termékenyítő hatással van a nagy kath. táborra. Tapasztalhatunk nemcsak a saját elvtársaink sajtó közleményeiből szerezzük, hanem az ellenfelek táborából, sajtójából, panaszából is. Hogy a protestáns pásztorok ismert féltékenységét is vörös posztóként ébresztette fel s dühösítette meg ez a mozgalom, elég csak a közeli szomszédságba, Somogyba utalni, amelynek székhelyén a közelmúltban tanácskoztak a ref. tiszteletesek s mérges keserűséggel panaszkodtak a sötét, vak, ártalmas és még több rossz tulajdonságban gazdag klerikalizmus új terméke (a Népszövetség) miatt.

No de ez nem baj. Vagyunk mi olyan karaván, hogy az igaz eszmék, némes törekvések, társadalom- és nemzetmentő alkotásaink küzdelmes útján minden lárna mellett is tovább haladhatunk addig, míg nem győzünk!

Különösen figyelemre méltó az a hatás, amelyet a Népszövetség táborának hatalmas növekedése a szociáldemokraták táborának számbeli fogyatkozására gyakorol.

A szakszervezetek, különösen az ipari munkásoké, tudvalevőleg a demokrata elvek legerősebb támazsai s a vezérek politikai szerepésének legvakább, legfanatikusabb követői, biztatói voltak s a szervezetek tulajdonképeni szakcélját is alárendelték a demokratapárt politikai érdekének. Nos, ezek a szakszervezetek, részint a szabálytalan vezetés, törvényellenes működés miatt hatóságilag feloszlatva, részint a tagok józan belátásából feloszolva, egyre kevesbednek, vagy legalább is tagjaikban fogyatkoznak.

Elismerik ezt maguk a vezetők is, midőn az idei pártgyűlésen nyíltan kijelentik, hogy „a mozgalom ebben az évben a vidéken is visszafejlődött”. Tehát bizonyára a fővárosban is. De gyanusban hangzik ez a kifejezésük: hogy a mozgalom fejlődött vissza. Alapos az a főttevés, hogy ez többet sejtet, mint a mennyt mond. Ha a számbeli súly megvan, ha a tagok lelkesedése, kitartása a régi erőben volna, akkor a mozgalom bizonyára nem fejlődött volna vissza. Csak hogy épen az az örvendetes, hogy fogyott a tagok száma, apadt a buzgalom, remény, a kitartás, változott sok ezereknek kiábrándult véleménye s így természetesen, hogy a mozgalom is visszafejlődött. Csak a napokban látott napvilágot egy statisztikai kimutatás, amely a demokratáknak saját kimutatásaikból

vett számadatokkal bizonyítja a visszafejlődésüket s kellő értékére szállítja le az öszre, a választási törvény benyújtása idejére tervezett álltalanos sztrájkjal való fenyegetésüket, ha t. i. az a javaslat nem leszen teljesen a szociáldemokrata vezérek szája ize szerint való.

A kimutatás az 1907. év végén falált állapotot jelzi s százalékokban mutatja ki az egyes szal. szervezetek apadását. Az ácsok 8-50, az építőmunkások 33.80, a vasuti munkások 19-05, a vegyészti munkások 69-46, a borbélyok 30-11, a festőmunkások 34-90%-al fogytak az 1906-iki létszámhoz képest. Igaz, hogy az önálló helyi szervezetek szaporodtak, így pl. a baranya-szabolcsi bányászok is 800-an hozzájuk csatlakoztak, de azért a tagok országos száma az u. n. „országos szervezetekben” több mint 15 ezerrel, az „önálló helyi szervezetekben” 11 ezerrel megfogyott. S ez az apadás annál örvendetesebb, mert az orsz. szakszervezet apadt meg legnagyobb számmal, amelyiktől a szociáldemokratizmus jövőbeli fejlődése — szerintünk is — leginkább függött, t. i. a „földmunkások országos szervezete.” A 34.000-nyi taglétszám, a Szakszervezeti Értesítő szerint, 1907. év végén állítólag 12 ezere apadt. Nem sikerült tehát a *parasztfogás* s mint olvasom: „a földmunkások országos szervezése” csődöt mondott

Radegund.

— A Fejérmegyei Napló eredeti tárcája. —

Nem a hidegvíz, nem is az ellátás a varázseréje a radegundi gyógyulásnak, hanem a csodálatosan kedves vidéke és a balzsamos levegője. A község maga olyan, mint egy hatalmas kert, amelynek házai kíváncsian dugják ki fehér homlokukat a terebélyes hársak és illatos fenyűk lombosátora alól. Igen! a hársak és a fenyűk. Ez a két fa nem itt az uralkodó. Amikor én oda meutem, a hársak akkor voltak teljes virág pompájukban. Közvetlenül a villánk mellett egy akkora hársfa illatozott, hogy valamennyien házastól elfertünk az árnyékában. Szinte megittasodtunk az illatától, amikor elgondoltuk, hogy itthon portengerben, egetó napsugár hevében, fátlán, kietlen utcákon epedeznek ezrek egy új korszak után. Hát a fenyű illat! Milyen boldogok, vagyunk itthon, mikor látjuk, hogy ezek a kedves fák hálásan fogadják a talajt, amelybe őket elültetjük és úde friss lombjaik illatával fizetnek fáradságunkért. Hát ott, ahol ennek a fának hazája van, ahol sokszor ködbeburkolton, csőtől áztatva, életvidámsággal, tüneményes gyorsasággal tör az ég felé.

Az egész táj mögött hatalmas őrfalként áll a mogorva Schöckl 1300—1400 méter magas oromzatával. Ez az egész Steyerország legmagasabb pontja. Kedvelik is a turisták. Vasárnap fél Gráz a Schöckl felé siet.

Csapatosan lát az ember ilyenkor többekévesbbé pipaszárlábu németeket, kiknek hosszú turista botjuk bizony jobban imponál a kezüknél-lábuknál, a mint a Schöckl felé igyekeznek. Természetesen világért othon nem hagyták a zöldesbarnas színű posztó ruhát, a durva szőrlarisnyákat, a melyek a térédt szabadon hagyják, a kakastollas zöldkalapot, meg a szöges cipőt a mely lefelé bizonyára önsúlyával hozza le őket. Hátul pedig a hátszák nyomja az egésznap elemőzsiával. Egyébb iránt ezzel bőven szolgál a Schöckl terején álldogáló nagyvendéglő is. Mondom, ide vándorol a steyer turisták nagy része. A radegundi fürdőközönség különösen vasárnap keresi fel nagy előszeretettel a Schöcklét. Az oka nagyon egyszerű. Akkor nincs vizkura Radegundban. Reggel a fürdőszolgák nem kisdéd tenyereikkel végigdöngönyözik a rájuk szorulókat, aztán beáll a munkaszünet. A becsületes, derék steyer ezután csak az Uristennek szolgál.

Itt akarom elmondani, hogy mennyire becsületes, mennyire jámbor és istenfélő a stayer

nép. Sokszor gondolkoztam más rajta: miért? Talán azért, mert közel van a jó Istenhez? Lehet. Ott a magas hegyek között, a hol a felhők képezik a házak kalapját, a hol közelebb vannak a naphoz, a ritkán ragyogó csillagokhoz — talán a mennyországhoz is közelebb vannak az emberek. Jobban érzik annak illatát, a szellemet az imádás az imádkozás jelkét, a mely feléjük árad. Grázban reggel 4 és 5 óra közt rőttem végig az utcákat, egy templom nyitva volt már, betértem. Elbámultam rajta, hogy a mise végén mennyien térdeltek az áldozó asztal körül. Pedig hétköznap volt s a kik az Ur asztalához járultak, nagyrészt zubbonyos munkások egyszerű ruhájú munkások voltak. Erre ráérnek, sőt ez a talizmánjuk, a mely őket az egész napi munka és fáradaimuk közt erősíti.

A kis radegundi templom vasárnap egész délelőtt tele van ájtatoskodókkal. Dicsérve mondom, hogy a fürdővendégek keresztény része — most már ott is sokan vannak nem keresztények — örömmel keresi fel az ájtatosság hajlékát, a nagyon csinos, nagyon tiszta kis gótyylú templomot. Mikor én odamentem, a fehérváriak valamennyien ott voltak az én magyar misémen. Hát ha még predikációt is mondhattam volna.

A stayer nép istenfélésének egy másik oka

SÖVEGJÁRTÓ JÁNOSNÉ
VASZON, ASZTALNEMŰ ÉS ÁGYNEMŰEK ÁRUHÁZA SZÉKESFEHÉRVÁR,
— BARÁTOK ÉPÜLETE, AZELŐTT ÖZV. HANEL ANTALNÉ-FÉLE ÜZLETHELYISÉG. —

Mai lapunk 6 oldal.

FJNa00000441

Mellett
222 mg. Jódolaj 1. Blyköl
KÖLCSÖN
mint inézkednek.
Körjén díjhalálul Prospektust.
MELLER L. EGVED
BUDAPEST,
IX., Lányai-utca 7.
Telefon-Járóban
48-21.

A peronospora leghatékonyabb ellenszere a
Dr. ASCHENBRANDT-féle

Bordói-por

amint azt egy a külföldi mint kilenc éves hazai tapasztalatok igazolják. Nem perzsel! Jól tapad! A fecskendőköt nem rontja! A burgonyavész ellen használt szerek közt is a leghatásosabb!

A lisztharmit legbiztosabb gyógy- és óvszere a **Dr. ASCHENBRANDT-féle**

Rézkén-por

mely a szőlőt az antraknózis ellen is megvédi.

A porok arai Budapesten:

50 kg. zsákban kg.-kint	bordói-por	72 f.
10 és 5	bordói-por	76 "
2	bordói-por	77 "
50 kg. zsákban kg.-kint	rézkénpor	45 f.
10 és 5	rézkénpor	49 "
2	rézkénpor	50 "

Gyártás korlátolt! Tessék a szükségletet mielőbb megrendelni. A porok szállítása bármely időben és részletben történhet. — Ismertető füzeteket, a használati utasításokat küld, megrendeléseket elfogad a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezet
Budapest, V. ker. Alkotmány-utca 31. szám.

A por ezenkívül kapható és megrendelhető:

- Flits Pál és Fianál Székesfehérvár.
- Kováts Pálnál Székesfehérvár.
- Szigethy Testvéreknél Székesfehérvár.
- Déri János és Fianál Ercsi.

OKAZIO!
= Keleti behozatal =
KIÁLLÍTÁS
Japáni, Kinai és Keleti
szőnyegek a legolcsóbb
árban
CSAK 15 NAPIG KAPHATÓK.
Városház-tér, (Kath. Kör
épületében).
x x x SZABAD BEMENET. x x x

HIRTILING PÁL
KÖCSIGYÁRTÓ,
Újlet: Székesfehérvár. Raktár: Simor-utca 35.
Tolnai-utca 16.
A nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlom dusan berendezett kész **KOCSI** raktáromat. Továbbá ajánlom u j o n a n berendezett **BOGNÁR** üzletemet, készletbe tartok mindennemű hintó és hajtó **KOCSI** korbákat, kerekeket és hozzá tartozó összes fa részeket a leggyorsabban és jutányos árban szállítok.
Kovács, bogsnár és kocsifényező
tanulók felvételnek.

Találmányok

szabadalmazása vagy értékesítése előtt egy Magyarországon, mint bármely külföldi államban forduljon a
„Szabadalmi Ujság”
szerkesztőségéhez Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 26. Kérje a SZABADALMI UJSÁG ingyen mutatóvényszámát, 1100.

VÉDJEGY.

FIGYELEM!
Azon varrógépek, melyeket más kereskedők árusítanak és forgalomba hoznak, mind a régi SINGER-féle varrógépek utánzatai. Ezek természetesen nem eredeti SINGER-varrógépek s nem is a SINGER-varrógép részvénytársaságtól származtak, — miért is ügyeljünk a védjegyre, mert csak ezen védjeggyel ellátott varrógépek a valódi, eredeti SINGER-gépek.
SINGER Co.
varrógép részvénytársaság Bognár-u. 2.

Az eredeti Singer-varrógép valódi árusítói ezen védjeggyel ismerhetők fel.
Az eredeti Singer-varrógép valódi árusítói ezen védjeggyel ismerhetők fel.

HIRDETÉSEK

jutányos áron felvételnek a kiadóhivatalban Szent István-tér 1.

Alba Mozgófényképszínház a vásártéren.

Előadás kezdete este fél 9 óraker. Vasárnap és ünnepnap két előadás, este 7 és 9 óraker.

SCHMÖLTZ LÁSZLÓ

CIM, CIMER, SZOBAFESTŐ. és MÁZOLÓ
SZÉKESFEHÉRVÁR, VÁSÁRTÉR 17. SZÁM.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát a legnagyobb igényeknek megfelelőleg, szolid árak mellett.

Ugyanott egy jó házból való flu tanulónak felvétetik.

Meghívó.

**A Rácalmási Keresztény Hitelszövetkezet
V. Évi Rendes Közgyűlését**

1908. évi augusztus hó 15-én (szombaton) délután 4 órakor saját helyiségében fogja megtartani, melyre a hitelszövetkezeti tagok tisztelettel meghívottnak.
Kelt Rácalmáson, 1908. évi július 22-én

Az igazgatóság.

Tárgysorozat.

1. Elnöki-megnyitó.
2. A zárszámadás előterjesztése.
3. Igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése.
4. A felmentvény megadása.
5. Négy választmányi tag választása.
6. Egy 5 tagú bizottság választása az I-ső évtársulat fejszámolására.
7. Esetleges indítványok tárgyalása.

A zárszámadások a közgyűlést megelőző 8 napon át délelőtt a szövetkezet helyiségében közszemlére ki lesznek téve és a tagok által betekint-hetők.

A tagok száma.

I. évtársulat	61 tag	88 részlettel
II. "	35 tag	42 "
III. "	28 tag	43 "
IV. "	56 tag	75 "
V. "	59 tag	98 "
Összesen	239 tag	346 részlettel

Kelt Rácalmáson, 1908. július 22-én.

Az igazgatóság.

**A Rácalmási Keresztény Hitelszövetkezet 1907/8. üzleti évi mérlege.
V a g y o n - m é r l e g.**

V A G Y O N			T E H E R		
	Korona	Fill.		Korona	Fill.
Készpénz	547	20	Heti betét	22806	—
Kölcsön tőke	40166	04	Heti betéti kamata	2279	33
Leszámitolt váltó	1500	—	Kamatkozó betét	21802	46
Szövetkezeti ház	4800	—	Kamatkozó betéti kamata	858	49
Berendezés	595.88	—	Tartalékalap	15.35	—
Leírás	5.88	—	1907/8. évi kamata	76	11
Szervezési költség	207.39	—	Egyenleg, nyereség	20	85
Leírás	20.39	—			
Összesen:	47783	24	Összesen:	47783	24

Kelt Rácalmáson, 1908. évi június 30-án.

Braun Mihály s. k., Sőr Ignác s. k., Sőr Ferenc s. k., Gönczöl Antal s. k., Józsa Pál s. k., Stuhl Ádám s. k.,
vezérigazgató. igazgató. igazgató. elnök. igazgató. igazgató.

Jelen vagyon-mérleget megvizsgáltuk, a fő- és mellékkönyvekkel, valamint az értékek és kimutatásokkal összehasonlítva, azokka megegyezőnek és helyesnek találtuk.

Kelt Rácalmáson, 1908. július 21-én.

Viola Lajos s. k., Simon István s. k., Magó Károly s. k., ifj. Fekete János s. k., Jakab István s. k.,
f. b. tag. f. b. tag. f. b. elnök. f. b. tag. f. b. tag.

Nyereség- és veszteség-számla.

N Y E R E S É G			V E S Z T E S É G		
	Korona	Fill.		Korona	Fill.
Beiratási díj	49	—	Heti betéti kamata	1013	25
Heti betéti könyv	17	70	Kamatkozó betéti kamata	963	90
Kölcsön kamata	2625	55	Vizszámitolt váltó kamata	113	—
Kezelési díj	57	97	Személyzet fizetése	194	—
Házbér	200	—	Tőke kamata adó	98	94
			Kincstári adó	83	91
			Pótadók	44	96
			Tartalék kamata	—	76
			Berendezés leírás	5	88
			Szervezési költség leírás	27	39
			Egyébb üzleti költség	388	38
			Egyenleg, nyereség	20	85
Összesen:	2950	22	Összesen:	2950	22

Kelt Rácalmáson, 1908. évi június 30-án.

Braun Mihály s. k., Sőr Ignác s. k., Sőr Ferenc s. k., Gönczöl Antal s. k., Józsa Pál s. k., Stuhl Ádám s. k.,
vezérigazgató. igazgató. igazgató. elnök. igazgató. igazgató.

Jelen pénztári-mérleget megvizsgáltuk, a fő és mellékkönyvekkel, valamint az értékekkel és kimutatásokkal összehasonlítva azokkal megegyezőnek és helyesnek találtuk.

Kelt Rácalmáson, 1908. évi július 21-én.

Viola Lajos s. k., Simon István s. k., Magó Károly s. k., ifj. Fekete János s. k., Jakab István s. k.,
f. b. tag. f. b. tag. f. b. elnök. f. b. tag. f. b. tag.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.